

Opsummering af potentialerne i ni nordjyske erhvervsområder

	Fremgang i beskæftigelse 2010-13	Økonomisk vækst 2010-13	Specialisering	Styrker på Aalborg Universitet	
					Sammenfatning
1. Fødevarer	✗	✓	✓		<p>Fødevarer fylder meget i Nordjylland og har generelt god indtjening med faldende beskæftigelse. Især malkekvæg, svin og korn har haft faldende beskæftigelse men økonomisk fremgang siden 2010, mens fiskeri og fiskeindustri, som Nordjylland er meget specialiseret i, generelt har været i tilbagegang.</p> <p>Potentialerne er i klassiske fødevarer af høj kvalitet, biomasse til energisektoren, agroteknologi, herunder udstyr til en effektiv kvalitetsproduktion med høj fødevarer sikkerhed. På Aalborg Universitet er der forskningsenheder der beskæftiger sig med biomasse, ligesom udvikling af afgrøder også er et prioriteret forskningsområde.</p>
Primære erhverv	✗	✓	✓	✓	
Forarbejdning	✗	✗	✓		
Handel, service	✗	✓	✗		
Agroteknologi	✓	✓	✗	✓	
2. Maritimt	✓	✓	✗	✓	<p>Det maritime har haft pæn fremgang efter finanskrisen, og Nordjylland er i dag specialiseret i ny- og ombygning af skibe, logistik og udstyr. Der er potentialer inden for logistik, grøn udstyr og -service, hvor væksten forventes at stige i takt med grøn omstilling, nye havne, stigende handel og skibsfart, samt øget offshore-aktivitet.</p> <p>Potentialer som flere erhvervsamarbejder og videncenteret MARCOD understøtter. På universitetet er der kompetencer i havnebyggeri, logistik, satellitovervågning af skibe, testfaciliteter mv., og et arbejde i gang med at tilbyde maritime uddannelser. Uden for universitetsverdenen uddanner MARTEC, Skagen Skipperskole, EUC Nord og Søværnet folk til den maritime sektor.</p>
Olie og naturgas	✗	✓	✗	✓	
Maritimt udstyr	✗	✗	✓	✓	
Bygning af skibe	✓	✓	✓		
Skibsfart	✓	✓	✗	✓	
Hjælpevirksomhed	✓	✓	✗	✓✓	
3. Energi & klima				✓✓	<p>Virksomheder inden for produktion af dele til boreplatforme og vindmøller, kedler og pumper oplever vækst i indtjening og beskæftigelse og det er da også inden for disse varegrupper, at de største muligheder ligger. Der er sandsynligvis potentialer i at importvarer erstattes med nordjysk producerede varer. Fx er import af akselkoblinger 6 gange så stor som eksporten. Nordjyske firmaer er desuden førende i projektering og opførelse af biogasanlæg på stort set alle former for organisk affald i Danmark og udlandet.</p> <p>På Aalborg Universitet forskes og undervises i vindmølleledynamik, aerodynamik og –elasticitet, samt last- og sikkerhedsteori for vindmøller. Generelt er energi og klima bredt repræsenteret i forskningen, særligt i optimering af energisystemer, hvor universitet er verdensførende.</p>
Energisystemer og -optimering	✓	✓	✓	✓✓	
Biogas og biomasse	✓	✓	✓	✓	
Vindenergi	✓	✓	✓	✓	
4. Kreative erhverv, Design	✗	✓	✗	✓	<p>Der er en lille og faldende beskæftigelse i denne megaklynge, hvor der historisk er sket en forskydning fra modeindustri og bøger over til reklame, kommunikation og grafisk design, samt handel med mode og produktion af mink. I produktionen af mink ligger klart den største økonomiske vækst, ligesom Nordjylland er specialiseret i både avl af pelsdyr og fremstilling af pelskindsvarer. Den nordjyske styrkeposition understøtter og nyder godt af Danmarks brand som kvalitetsmoderation og der ligger muligvis yderligere potentialer i eksport til fx Kina.</p> <p>Inden for nogle områder af de kreative erhverv kan der findes tydelige paralleller til den forskning der finder sted på AAU – fx produktion af digitalt indhold og design.</p>
Produktion og engroshandel	✗	✓	✗		
Vidensservice	✗	✗	✗	✓	
Indhold	✗	✗	✗	✓✓	
5. Vand, bio & miljø	✗	✓	✗		<p>På trods af relativ få ansatte, er Nordjylland højt specialiseret i genindvinding. Kombinationen af nordjyske havneudvidelser, så der kan tages mere og større udtjent materiel og skibe ind til ophug mm, og de stadig flere internationale miljø- og sikkerhedskrav, giver muligheder for genanvendelsesindustrien. Der er også potentialer for både industri og primære erhverv som leverandører af rest-produkter som biomasse, ligesom der er store potentialer på det kinesiske marked for virksomheder, der kan levere løsninger i vandteknologi. På Aalborg Universitet er de forskningsmæssige styrker på området dog i noget højere grad koncentreret omkring forureningsbekæmpelse.</p>
Forureningsbekæmpelse	n.a	n.a	n.a	✓✓	
Genindvinding og affald	✗	✓	✓		
Service	✗	✓	✗		

6. Sundhed og Velfærd	✓	✓	✗	✓✓	Området fylder ikke meget i nordjysk økonomi, men trods relativ få sundhedsteknologiske virksomheder i Nordjylland, har de der er, en høj forsknings- og udviklingsaktivitet. Sundhedsindustrien har været i tilbagegang efter finanskrisen, men der er indikationer på, at den igen vil vokse når konjunkturerne bliver bedre. For at Nordjylland kan få del i det stigende globale marked for løsninger til sundheds- og velfærdsudfordringerne, kræver det at virksomheder har adgang til at udvikle løsninger i samarbejde med det offentlige. Med etableringen af Universitetshospitalet og medicinuddannelsen, er der skabt grundlag for samarbejde om sundheds- og velfærdsinnovation.
Produktion	✓	✓	✗	✓	
IT og Service	✓	✓	✗	✓✓	
7. Turisme	✓	✓	✓	✓	Turismen har trukket en pæn del af væksten i beskæftigelsen, men ikke i indtjeningen. Der er vækst i oplevelser og den bynære turisme, mens markedet for kystferieturisme står over for en række udfordringer med øget konkurrence og lavt døgnforbrug per overnatning. Udvikling af det regionale turismeprodukt i retning af nicher med højere merværdi, kan understøttes af innovationsnetværkene INCEVIDA og INVIO, der begge administreres af Aalborg Universitet, og bl.a. forsker i potentialerne for at kommercialisere oplevelser.
Hotel og restauration	✓	✓	✓	✓	
Kultur og forlystelser	✓	✓	✗	✓	
Detailhandel	✗	✓	✗	✓	
Øvrig personlig service	✗	✓	✗	✓	
8. Ikt	✓	✓	✗	✓✓	
It-Industri	✗	✗	✓	✓✓	Informations- og kommunikationsteknologi har været under omstilling fra fremstilling til service, og det er da også inden for it-service, at de største økonomiske potentialer ser ud til at ligge. Det drejer sig om fx programmering, it-konsulenter m.fl. Nordjylland er imidlertid stadig specialiseret inden for dele af industrien, som generelt har været i tilbagegang efter finanskrisen. Der er dog flere indikationer på at tendensen med faldende industriproduktion ikke fortsætter. På Aalborg Universitet er ikt en historisk styrkeposition, som trækker tråde til udvikling af andre erhvervs- og forskningsmæssige styrker; f.eks. sundhedsteknologi, kreative erhverv, maritim kommunikation og logistik. Det understreger hvor vigtig ikt er som forudsætning for vækst og produktivitet i andre megaklynger.
It-engroshandel	✓	✗	✗		
Telekommunikation	✗	✗	✗	✓	
It- service	✓	✓	✗	✓✓	
9. Bygge & bolig	✗	✓	✗	✓	Bygge & bolig fylder meget i den nordjyske økonomi og har haft en stabil udvikling historisk. Der er mange brancher i fremgang, fx inden for erhvervsservice, entreprenører, rådgivning og fremstilling af fx beton. Potentialerne relaterer sig til nordjyske virksomheders mulighed for at være specialiserede underleverandører til byggeanlægs-sektoren, især i træ-, plast-, glas-, beton- og metalvareindustri. På lidt kortere sigt forventes offentlige bygge- anlægsprojekter såsom sygehus, havne, veje, store boligrenoveringer og letbane, at smitte positivt af på vækst og beskæftigelse også i nordjyske virksomheder. Dertil kommer hele området omkring energieffektivitet i bæredygtigt byggeri. Flere forskerenheder på Aalborg Universitet beskæftiger sig med udvikling af byggematerialer og lavenergi-byggeri.
Primære erhverv	✓	✓	✓		
Produktion	✗	✓	✓	✓	
Handel, service	✗	✓	✗	✓	
11. Industri på tværs	✗	✓		✓✓	På Aalborg Universitet forskes der flere steder optimering af produktion, mest markant på Institut for Mekanik og Produktion.